

15.10.2009

Sisäasiainministeriö
Poliisiosasto

ja

hare@intermin.fi,
helena.ola@poliisi.fi
jukka.martikainen@poliisi.fi

Viite: Sisäasiainministeriön poliisiosaston lausuntopyyntö SM001:00/2009; laittoman maahantulon vastainen toimintaohjelma

Asia: ETNISTEN SUHTEIDEN NEUVOTTELUKUNNAN (ETNO) LAUSUNTO

Etnisten suhteiden neuvottelukunta (ETNO) on valtioneuvoston asettama laajapohjainen asiantuntijaelin, jonka tarkoituksena on mm. kehittää vuorovaikutusta viranomaisten, kansalaisjärjestöjen ja eduskunnassa edustettuna olevien puolueiden sekä maahanmuuttajien ja etnisten vähemmistöjen välillä niin valtakunnallisella, alueellisella kuin paikallisellakin tasolla. Lisäksi ETNO avustaa maahanmuuttopolitiikan asiantuntijana ministeriöitä etnisesti yhdenvertaisen ja monimuotoisen yhteiskunnan kehittämisessä.

Sisäasiainministeriö on pyytänyt ETNO:ta lausuntoa laittoman maahantulon vastaisesta toimintaohjelmasta. Etnisten suhteiden neuvottelukunta kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja pitää myönteisenä sitä, että lähtökohtana on laaja lausuntokierros ja ohjelman hyväksyntä mahdollisimman laajasti eri tahoissa.

ETNON työjaosto kävi asiasta keskustelun kokouksessaan 7.10.2009. Työjaosto antaa lausunnon neuvottelukunnan nimissä ja esittää kantanaan seuraavaa:

ETNO toteaa, että toimintaohjelma luo laajan perustan laittoman maahanmuuton torjunnalle. ETNO haluaa kuitenkin tuoda esiin muutamia keskeisiä kohtia, joiden osalta toimintaohjelmaa tulisi selkeyttää.

- Toimintaohjelmassa tulisi edelleen selkeyttää laittoman maahantulon ja laittoman maassa oleskelun määritelmiä. Erityisesti määritelmien yhteydessä tulisi tuoda selkeämmin esiin, että milloin turvapaikanhakijat tilastoidaan laittomasti maassa oleskeleviksi. Määritelmien yhteydessä tulisi myös tuoda esiin kansainvälisen suojelun periaatteet mm. se että haettuaan turvapaikkaa henkilö ei enää oleskele maassa laittomasti.

- Turvapaikanhakijoiden osalta ohjelmassa on sovellettu EU:n määritelmää, jonka mukaan turvapaikanhakijan ilmoittautuessa sisämaassa ilman matkustusasiakirjoja hänet tilastoidaan laittomasti maassa tavatuksi henkilöksi. Toimintaohjelmassa tulisi

15.10.2009

tuoda esiin laitonta maahanmuuttoa koskevien tilastolukujen yhteydessä, että miten moni heistä haki myöhemmin turvapaikkaa.

- Toimenpide-ehdotuksessa 4.8 esitetään, että ”Selvitetään hahmotunnistustekniikan hyödyntämisen mahdollisuudet laittoman maahantulon torjunnassa”. ETNO pitää tärkeänä, että asian jatkovalmistelussa otetaan huomioon mm. Euroopan neuvoston rasismin vastaisen komission kannanotto koskien etnistä profilointia.

- Toimenpide-ehdotuksessa 4.10. esitetään ”Säilöönotto-oikeudenkäyntien muuttaminen siten, että ulkomaalaislain perusteella säilöön otetun asiaa ei tarvitsisi ottaa käsittelyyn, ellei säilöön otettu niin halua. Valmistellaan tarvittavat lakimuutokset.” Toimenpide-ehdotuksen osalta epäselväksi jää, että kuka tekee päätöksen käsittelemättä jättämisestä.

- Tärkeässä osassa laittoman maahantulon torjunnassa on myös toimiva maastapoistaminen.

Helsingissä 15.10.2009

Mervi Virtanen
ETNO:n työjaoston puheenjohtaja

Sari Haavisto
ETNO:n pääsihteeri

JAKELU Sisäasiainministeriö, poliisiosasto
Sisäasiainministeriö, kirjaamo, HARE (hare@intermin.fi)
helen.ola@poliisi.fi
jukka.martikainen@poliisi.fi

TIEDOKSI Etnisten suhteiden neuvottelukunta (ETNO)